

JAGODKA (17) *sb f*

Oba a jasne; o prawdopodobnie pochylone (tak SienLek; Mącz i Cn o jasne).

sg N jagódka (1). ♦ pl N jagódki (6). ♦ G jagódek (4). ♦ A jagódki (5). ♦ I jagódkami (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

Dem. od „jagoda” ‘owoc różnych krzewów i roślin’; baccula Mącz, Cn (17) : Wezmi [...] iagodek iemioly grufz- kowey albo dębowey, mąki bobowey mąki z gorzkich migdałow rowno dwa łoty FalZioł V 97, I 31b; Więc iągódki rozliczne między nimi wśzędzye/ Czyrwone y brunatne/ kázde w fwoim rzędzye. Trufkawki/ późimeczki/ piękne żorawiny/ Wifnki polne/ y ony pachniące máliny. RejWiz 24, 24 marg, 54v, 64v, 177v; Y wyśzedł ieden z nich ná pole/ nárwál zyela y s korzenim (drudzy pifzà bań) y z iągódkami/ nárzázał tego y náwárzył [Vulg 4.Reg 4/39]/ y dał towárzyźom ieść. BielKron [85]²; Mącz 2c, 22c; RejZwierc 172v.

W porównaniach (2): Ale rość [ma młody] iáko drzewko oliwne/ kthorego y líftki nadobnie pachną/ y cień s fiebie wdzięczny podawaią/ y iagódki fie wždy ku ludzkiemu pożytku przygadzią. RejZwierc 18, 52v.

W charakterystycznym połączeniu: jagódki zbierać (3).

Wyrażenia: »jałowcowe jagódki« (1): weźmi Iáłowcowych iągódek/ korzenia lubfzczykowego/ łoiu vgniłego/ máłłá niefolonego/ vtłucz to wśzytko miálko SienLek 172.

»jagódki trłyczowe« (1): Też gdy vwarzyłz Ogorek fcitrullem w wodzie [...] czyni wraczenie flegmifthymi wilkościami/ á nawięczy gdy kniemu przyłożyłz iagodek trłyczowych. FalZioł I 31d.

Szereg: »jagódki a owoce« (1): Ale ktho fie ozdobi cnotą [...] ten ieft iáko łzczep pięknie wśzczepiony/ ktory s fiebie nadobne iągódki á wdzięczne owoce ząwždy podawác może. RejZwierc 52v.

W przen (2) : Y cożem z tą Winnicą iuż dálej czynić miał/ Wśzytko w niey nápráwiłszy, thákem fie w niey kochał: Y ząwždy iuż czekał thego/ Aby z niey czáfu łłufzného: Wdzięczne iągódki rośły/ ále z niey złe póřły. ArtKanc K5v, K5v.

LW